

el davantal de pere calders

Hi ha un acord força generalitzat en el sentit que la gran revolució de la nostra època és la proximitat i la immediatesa informativa. Les notícies són transmeses arreu del món tot seguit de produir-se, sense que les distàncies siguin cap obstacle per a la seva difusió. La paraula, el so i la imatge s'alien perquè damunt de qualsevol moble de casa hi puguem tenir l'aparell que ens connecta amb l'exterior, amb els indrets més remots del planeta. És bo? És dolent? Les opinions són contràries, però al final sempre s'arriba a la mateixa conclusió: depèn de l'ús.

La premsa, sobretot la diària, és una gran protagonista en aquesta capacitat d'aclaparar-nos amb dades, i no cal pas dir fins a quin punt també hi pren part la ràdio. Tot plegat ens posa un cap com un timbal, i potser ens aboca a una certa abúlia, a una indiferència derivada de la convicció que són tants els problemes, tan fora de l'abast de les nostres possibilitats d'arreglar-los, que acabem per creure que no serveix de res amoïnar-s'hi. És probable que aquesta part de la joventut actual que es venta de "passar" de tot, hagi estat víctima —potser estabornida— de les allaus informatives difícils d'assimilar.

Pel que fa a la televisió, l'abundància de canals i la facilitat de saltar de l'un a l'altre en ràpida successió manipulant un petit

'Zapping' mental

aparell que permet canviar de programes sense moure's de la butaca, ha donat lloc a una veritable malaltia del nostre temps: el *zapping*. El poder satisfer la curiositat de veure totes les emissions, gairebé alhora, fa que de debò no se'n vegi cap, amb el resultat d'un basqueig atabalador. Que consti que ja s'han alçat veus i escrit ratlles sobre aquest fenomen, amb avisos seriosos sobre els perills que comporta.

Penso que entre la ràdio, la televisió i els diaris ens lliurem a un *zapping* de conjunt monumental, que passem espigolant d'una notícia a l'altra sense aturar-nos a analitzar-les d'una a una i, al capdavall, ens venç una sensació d'empatx. Ens rendim, com si diguéssim, guanyats pel cansament. Les notícies importants, barrejades amb les que ho són poc o gens, s'esfumen com si se les empassés un desguàs i se'ns en van de la memòria.

Estic convençut que aquest procés és ideal per tapar afers foscos, que tenen l'oblit de la ciutadania com a base principal d'operacions. A mi em sembla que estaria bé (no em canso de repetir-ho) que els diaris tinguessin seccions fixes de seguiment de

les notícies importants. No seria, segurament, un periodisme d'actualitat, però ajudaria a mantenir-nos en alerta, una funció que forma part essencial de la premsa. Més d'aquesta que no pas dels mitjans àudio-visuals, perquè és més fàcil de conservar retalls que no pas lliurar-se a les gravacions.

Per reforçar el raonament amb exemples, em referiria als casos dels narcotraficants gallecs (i d'altres zones), als del policia Amedo i al del feixista Hedilla. A saber què passa i què ha passat amb les empreses retornades a Ruíz-Mateos i en quin estat es troben les que ell continua reclamant. Com va acabar o com prossegueix l'aferr de les residències geriàtriques il·legals o francament delictives. Quant costa la tramesa al golf Pèrsic de naus de guerra en missions de pau, després de la curiosa promesa oficial que, en cas d'esclatar el conflicte bèl·lic, girarien cua i tornarien a casa.

N'he fet una relació limitadíssima, amb prou feines indicativa i no cal dir que es podria allargar amb un reguitzell de casos. Només n'he esmentat alguns per situar la idea: seguir l'actualitat pot ésser apassionant, però a condició de procurar que no hi hagi ningú que ho utilitzi per distreure'ns dels problemes que encara estan pendents de solució.

Pere Calders